Drs. Vincent Hoek
Organisatie Ontwikkeling Architect (ODA)
I-Interimrijk.nl, onderdeel van de Uitvoeringsorganisatie Bedrijfsvoering Rijk

NOG NET NIET WAAR GEBEURD...

MENS-ERGER-JE-NIET AAN MONOPOLIE

Zomer 2015 is de petrodollar losgelaten, waardoor wij vandaag interessante tijden beleven. Niemand kan nog om de Collective Security Treaty Organisation (CSTO) en de Shanghai Cooperation Organisation (SCO) heen. Was Rusland vooral bekend van roestige duikboten die soms nooit meer boven kwamen; nu is 70% van hun krijgsmacht in 2020 zeer doordacht gemoderniseerd. Hun groeiende marinevloot vaart met ontzagwekkende wapens op onze Middellandse Zee. Veel wapens zijn beter dan 'de onze'. Ze hebben er meer van en ze zetten ze slimmer in.

Door kleine wapenplatforms, zoals korvetten, uit te rusten met wapensystemen die Westerse landen alleen op grote platforms zetten, ontstaat spreiding. Terwijl geconcentreerde Westerse eenheden maar op één plek tegelijk kunnen zijn (cohesie). De logistieke macht van het Westen wordt teniet gedaan door haar logistiek uit zijn verband te rekken. Als je Syrië kunt raken vanuit de Kaspische Zee, kun je Nederland raken vanuit de Middellandse Zee. Het is lastig schieten op je tegenstander als van verschillende (mobiele) locaties op je gericht wordt en zij jou wel kunnen raken. Op het vlak van elektronische en cyber oorlogvoering zijn de Russen zo goed geworden, dat de effectiviteit van westerse sensoren en wapens afneemt, terwijl hun effectiviteit verbetert. Je hebt weinig aan een vliegdekschip met het relatief beperkte bereik van haar jets, als diverse *assets* vuur uit kunnen brengen vanaf 1000 mijl afstand. De NAVO zal fors moeten investeren. Bijvoorbeeld in drones met een bereik van 1500 mijl. Afstappen van militaire systemen die tientallen jaren mee moeten, naar samenwerkende, modulaire platforms die maar een paar jaar mee gaan.
Hele militaire systemen moeten herijkt worden op *real time* data deling over de integrale fysieke, logische en relationele assen, om het vuurkrachtgebrek op te vangen met informatie- en timing voordeel. Hoe kon dit gebeuren!?
In 1944 werd op de conferentie van Bretton Woods afgesproken dat de Amerikaanse dollarprijs gekoppeld werd aan de goudprijs. De Internationale Goud Standaard was geboren. Dankzij een sterke reservemunt konden wederopbouw en economische groei plaatsvinden. Als je goud wilde hebben, dan moest je betalen in US Dollars. De kunstmatig hoge vraag prikkelde de Amerikanen niet bepaald tot fiscale gezondheid. Hun schuldenlast nam toe, waarop het vertrouwen in dit systeem inzakte, tot het in 1971 door president Nixon ontbonden werd. De waarde van goud bepaalde uiteindelijk de waarde van de dollar, maar dat vereist boekhouden. Door de goudstandaard los te laten en een zwevende munt te creëren konden oorlogen betaald worden. Zoals de Jom Kipoer oorlog van 1973, toen Arabische landen eerder verloren gebied probeerden te heroveren. Tijdens de Zesdaagse Oorlog van 1967 had Israël de Sinaï op Egypte en de Hoogten van Golan op

Syrië veroverd om strategische diepte te krijgen. De Arabische opzet mislukte dankzij actieve Westerse hulp van onder meer Nederland en voor straf ging de oliekraan dicht. In Nederland kon je rolschaatsen tijdens de autoloze zondagen. De naoorlogse groei was gebroken. Nu hadden de VS een probleem: de Vietnamoorlog kostte al US $200 miljard! In een briljante *move* koppelde Henry Kissinger in 1973 de US Dollar aan de olieprijs. De petrodollar was geboren. Wie olie wilde, moest voortaan US Dollars kopen, via Westerse banken. In ruil kregen landen als Saoedi-Arabië de mogelijkheid om Amerikaanse wapens en staatsobligaties te kopen, kregen de Amerikanen goedkope olie en mochten militaire bases in Arabische gebieden worden gebouwd. De Saoedische machthebbers hadden het casino gekraakt. Wederom werd de vraag naar dollars kunstmatig hoog gehouden met dezelfde recycle-truc. Zonder enige economische tegenprestatie moesten landen die niets met dollars hadden dollars kopen. De dollarkoers steeg weer.

Ook valsemunters en witwassers wisten de US Dollar te vinden, waardoor grote sommen zwart geld allerlei koersen kunstmatig opdreven. De zeepbel werd groter en groter. De aan olie gekoppelde gasprijs werd de belangrijkste kurk waarop onze verzorgingsstaat drijft. Toen in 1989 de Muur viel leek het einde van de geschiedenis bereikt.
Het Vrije Westen had gewonnen en het vredesdividend, het geld dat we anders aan bewapening hadden uitgegeven, kwam in de jaren negentig vrij voor de meest krankzinnige dot.com investeringen. Duizenden kilometers glasvezelkabel verbonden de wereld, waarna het internet *outsourcing* naar lagelonenlanden en de geglobaliseerde 24-uurs economie mogelijk maakte. Voor de olie die je nodig hebt om in die wereldeconomie mee te draaien zijn dollars nodig.

Die dollars kun je krijgen als je rubber hondenpoep en kinderarbeidkleding naar Amerika exporteert. Door dollars te persen blijven de prijzen voor die import laag en zo draaide het wieltje rond. Met als positief resultaat een enorme verlaging van armoede, ziekten en oorlogen in de Derde Wereld. Voorheen straatarme landen streefden het Westen op diverse fronten voorbij in levensstandaard. De bevolkingssterfte zwakte af, maar met een enorme bevolkingsdruk voor de wereld tot gevolg. Met informatie kwam ook transparantie. Geld ging niet langer daar waar de macht was, maar daar waar zij het best behandeld werd, wat leidde tot een uiterst complex en labiel financieel systeem. Het werd steeds onlogischer om lokale munten om te zetten in feitelijk waardeloze dollars. Steeds meer olieproducerende landen, zoals Iran, Iraq, Libië, Syrië en Venezuela probeerden ervan af te komen.

“De VS staat triljarden rood. Wat prima kan, zolang de rest van de wereld zijn olie in US dollars moet kopen.”

Steeds meer landen gingen hun eigen munten gebruiken, zoals China, Rusland en India. Dat werd een probleem, want de Amerikaanse Federale Bank bezit én maakt de dollar.

De *Federal Reserve Note* wordt geleend aan de Amerikaanse overheid. Tegen rente! Die de Fed zelf vaststelt! Dus de enige manier om die rente te betalen is het politiek onverkoopbare belasting heffen bij burgers en bedrijven, of de staatsuitgaven terugdringen, of geld lenen (maar tegen welk onderpand?) of meer dollars drukken. En dit laatste gebeurt nu al jaren tegen 0% rente. De VS staat triljarden rood. Wat prima kan, zolang de rest van de wereld zijn olie in US dollars moet kopen. Aangezien je met dollars helaas ook goud kan kopen, smolt de Amerikaanse goudvoorraad weg. Lag eerst 80% van de wereld goudvoorraad in Fort Knox; nu ligt de goudmarkt in China.

Intussen deden de steeds langere en complexer logistieke lijnen de vraag naar olie enorm toenemen. Ook in Chi-

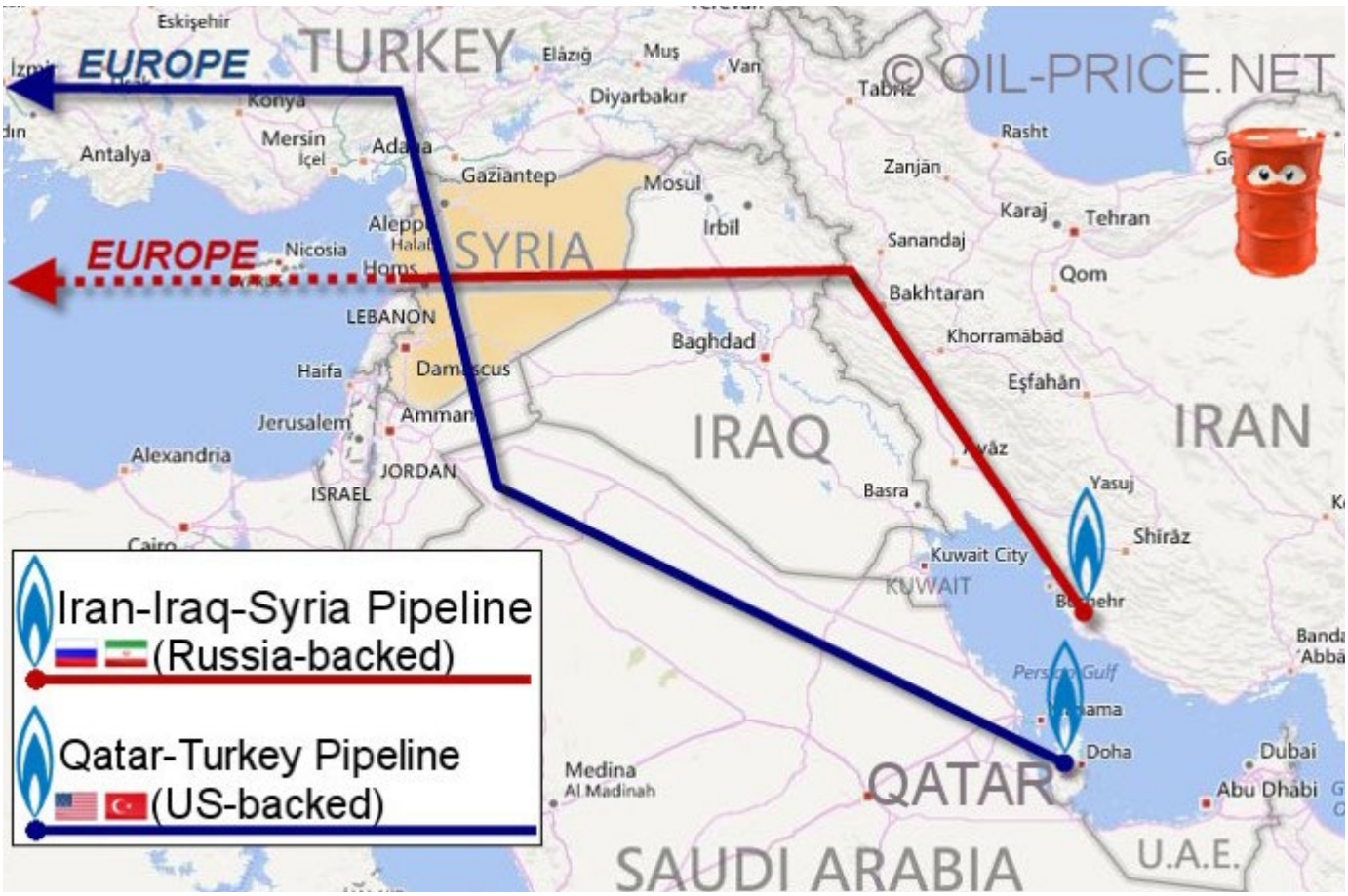

na en India wilden steeds meer mensen auto rijden. Steeds meer goederen moesten van A naar B worden getransporteerd, door steeds meer en grotere schepen voor steeds meer producten. De Aziatische vraag nam zo toe, dat de oliemarktfocus kantelde van West naar Oost. De vraag uit het Oosten maakten landen als Rusland en Iran minder vatbaar voor Westerse druk, maar vergrootte de behoefte aan eigen pijplijnen naar de Midden-Oosterse olie.

De makkelijk bereikbare oliebronnen waren rond het jaar 2000 allemaal wel zo'n beetje gevonden. De haalbare productie werd maximaal geacht *(Peak Oil)*, waarna het alleen maar minder kon worden. De olie is niet op, maar je komt er niet zo makkelijk meer bij en aangezien olie vloeibaar is vallen conflictgebieden vaak duidelijk samen met de beoogde oliepijplijnroutes. Lang hebben de machthebbers in het Midden-Oosten hun bevolking rustig kunnen houden met sociale voorzieningen, maar tegen een prijs van absolute gehoorzaamheid. Decennia lang is lastige jeugd afgekocht met prijsvechtreizen naar Tsjetsjenië, Afghanistan, Iraq, Libië..., oliemarktconcurrenten. Waar gevochten wordt is het lastig olie boren, wat de olieprijs opdrijft, wat meer dan compenseert voor de kosten om lastige jeugd af te kopen. Rust aan het thuisfront; instabiliteit bij de concurrentie; controle over de oliestroom en geld toe.
Na het debacle in Iraq en Afghanistan, kwamen de VS echter tot de conclusie dat het genoeg was. Dankzij de fracking technologie en grote eigen olie- en schaliegasvoorraden in de Bakken Formatie hadden de VS het Midden-Oosten ook minder nodig. De banden met Iran werden aangehaald.

Voor straf beperkten landen als Saoedi-Arabië en Qatar de olieproductie niet, zoals in 1973, maar gooiden ze de oliekraan wagenwijd open, om marktaandeel te forceren. Het resultaat is een al jaren slepende proxy- en olieprijzenoorlog tussen Saudi-Arabië en Rusland en hun wederzijdse partners. Er wordt geduwd en getrokken om nieuwe grote gasvondsten voor de kusten van Syrië, Libanon, Israël (olie onder de Golan!) en Egypte en om twee beoogde pijplijnroutes naar Europa: de Soenitische Qatar-Turkije pijplijn en de Sjiitische Iran-Iraq-Syrië pijplijn. Beiden richting Europa.

Aangezien het leggen van een pijplijn een miljardenbusiness is, is er slechts ruimte voor één. Hoewel zowel Rusland als de VS de pijn voelen wordt er niet gebogen. Fracking is goedkoper geworden. De Russen exporteren meer olie en gas dan Saoedi-Arabië en doen dat sinds 31 maart 2015, samen met nog 45 economieën in de nieuw opgerichte *Asian Infrastructure Investment Bank* (AIIB), de facto tegenhanger van het IMF en sinds 9 juni 2015 in Petroyuan. De petrodollar is historie.

Goede back-up de beste verdediging

Zonder real-time informatievoorziening missies succesvol uitvoeren is bijna onmogelijk. Gedetailleerde kennis over het gebied is bepalend, vooral in het veld. Als om wat voor reden dan ook data niet beschikbaar is, is het van levensbelang om een goede back-up strategie te hebben. Zodat uitgezonden eenheden of individuele militairen 24/7 toegang blijven houden tot de juiste, actuele informatie. Met de NetApp® AltaVault® cloud-geïntegreerde back-up- en recoveryoplossing is informatievoorziening verzekerd, mits er toegang tot internet of andere netwerken is. Ook nieuw toegevoegde informatie wordt gelijk veiliggesteld en gedupliceerd opgeslagen. Zo helpen wij u uw risico's te verminderen.

NetApp is een van de uitverkoren toeleveranciers voor US Army, meerdere NAVO partners en ook voor de Nederlandse defensie.

Als het er echt op aankomt, vertrouw je op databack-up en -management van NetApp.

Boeing Avenue 300 - 1119 PZ Schiphol-Rijk
www.netapp.com/nl - dl-nl-info@netapp.com - Tel. 020 503 9600

NetApp®

© 2015 NetApp, Inc. All rights reserved. No portions of this document may be reproduced without prior written consent of NetApp, Inc. Specifications are subject to change without notice. NetApp, the NetApp logo, Data ONTAP, and Storage GRID are trademarks or registered trademarks of NetApp, Inc. in the United States and/or other countries. All other brands or products are trademarks or registered trademarks of their respective holders and should be treated as such.